

REMISSYTTRANDE
2021-03-19

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.fma.v@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering
(Dnr Fi2020/05177)

Inledning

Swedish Fintech Association är remissinstans avseende Promemorian ”*Kompletterande bestämmelse till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering*” (”**Förslaget**”). Swedish Fintech Association genom arbetsgruppen Crowdfunding Alliance har tagit del av Förslaget och önskar lämna nedanstående synpunkter. Crowdfunding Alliance är en sammanslutning av de ledande plattformarna för att främja crowdfundingens roll som pådrivare av tillväxt i Sverige i olika former och forum.

EU:s förordning om gräsrotsfinansiering, ska tillämpas fr.o.m. den 10 november 2021 (”**Förordningen**”). Förordningens lydelse är redan beslutad. Dock krävs vissa ytterligare lagstiftningsåtgärder för att fullt ut kunna implementera Förordningen i Sverige. Förslaget får därmed ses som en del av Förordningen och vad den avser reglera. Då Förslagets innehåll baseras på, och ska utformas i linje med, Förordningen är möjligheterna att styra utformningen av Förslaget begränsade.

Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering

Generella iakttagelser

Generellt är Förslaget modernt och effektivt utformat. Att Finansinspektionen är behörig myndighet är bra. Som utgångspunkt går Förslaget inte längre än vad som är nödvändigt för att uppfylla kraven enligt Förordningen. Det är en bra utgångspunkt. Dock har vissa avsteg gjorts. Att den som tillhandahåller gräsrotsfinansieringstjänster ska omfattas av penningtvättslagen är bra och gäller redan för de flesta leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster idag.

Övriga delar, där Förslaget går utöver vad som krävs enligt Förordningen, är bl.a. tystnadsplikt, uppgiftsskyldighet och meddelandeförbud, förbud av marknadsföring samt sanktionsavgifter mot en fysisk person om en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster överträtt Förordningen. Vår uppfattning är att lagstiftaren generellt ska vara restriktiv med att gå utöver vad som krävs av tillämpliga EU-förordningar.

I dagens samhälle verkar många bolag internationellt och gränsöverskridande varför man alltid bör sträva efter en så harmoniserad lagstiftning inom EU (och världen) som möjligt. Detta för att minska hindren för inhemska bolag att ta sig ut i världen, utländska bolag att ta sig in i Sverige och överlag inte riskera att snedvrída konkurrensen. Som anges i Förslaget räcker det med tillstånd i det egna landet varför det finns risk att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster väljer det land med lägst inträdesbarriärer för att etablera sin verksamhet inom EU. Se vidare avsnitt om ”Övergångsregler” nedan.

Förbudsbestämmelser

Förbudsbestämmelsen i 2 kap 4 § kan upplevas onödigt krånglig vilket kan leda till tolkningssvårigheter vid praktisk tillämpning av bestämmelsen. Innebörden går visserligen att förstå men då kommentaren till bestämmelsen i Förslaget saknar vägledning föreslås en omarbetad lydelse av texten. Vi föreslår att första och andra stycket i den aktuella bestämmelsen sammanfogas för att öka tydligheten.

I 2 kap 5 §, andra stycket saknas ledet om ”*skälig anledning att anta att marknadsföringen strider mot bestämmelserna i EU-förordningen*”. Motsvarande skrivning återfinns däremot i första stycket. Dessutom finns det i 2 kap 4 § möjlighet att förbjuda marknadsföring med stöd av ”skälig anledning”. Vi ser ingen anledning till att inte ha med detta i den aktuella bestämmelsen, dels då det är ett rimligt förbud och dels för att harmonisera regelverket. Således bör detta finnas med även i 2 kap 5 §, andra stycket.

Ingripanden

De möjligheter till ingripanden som ges Finansinspektion får generellt anses rimliga och vederbörligen motiverade (bl.a. med hänvisning till befintliga lagregler). 3 kap 12-15 §§ anger vissa omständigheter som kan påverka Finansinspektionens val av ingripande och storlek på sanktionsavgift. Dessa bestämmelser innebär att Finansinspektion vid eventuellt ingripande ska göra ett antal subjektiva bedömningar och antaganden. Då Förslaget och Förordningen reglerar en relativt ny marknad och tjänster under utveckling kommer det, i varje fall initialt, att finnas få befintliga ingripande eller motsvarande situationer att använda som referens. Finansinspektionen kommer därmed att få bryta ny mark och skapa egen praxis på detta område. Vi förutsätter att Finansinspektionen agerar i linje med framtagandet av förslaget, dvs restriktivt och att ingripanden ska vara proportionella och vederbörligen motiverade.

Sanktionsavgifter

Sanktionsavgifterna som anges i Förslaget är maxbelopp, dvs. avgifter om högre belopp får inte dömas ut. En av sanktionsavgifterna beräknas som två gånger den vinst som en fysisk person har gjort till följd av regelöverträdelsen. Den fysiska personer är i detta fall VD, styrelseledamot eller ersättare för någon av dessa. Vi tror att det kommer vara svårt att kunna beräkna sådant belopp då kausaliteten mellan regelöverträdelsen och personens vinst kommer vara svår att påvisa. Det skulle t.ex. snarast vara en aktieägare där man får visa på en indirekt vinst givet att själva leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsten gjort en vinst. I praktiken tror vi därför att maxbeloppet för regelöverträdelser för fysiska personer kommer att vara 500 000 EUR respektive 5 000 000 EUR. Dessa belopp får anses vara väldigt höga givet att det är fysiska personer som kan komma att åläggas betalningsansvar. För höga sanktionsavgifter kan innebära att det blir svårare för bolag att rekrytera erfarna befattningshavare, vilket utgör ett hinder för branschens tillväxt och utveckling. Även i denna del vilar således ett stort ansvar på Finansinspektionen och dess agerande.

Övergångsregler

Som beskrivs i Förslaget kommer Förordningen, under en övergångsperiod om två år, fram till 10 november 2023, endast omfatta erbjudanden upp till ett belopp motsvarande det tröskelvärde som en medlemsstat tillämpar för undantag från skyldigheten att offentliggöra ett prospekt, för det fall där tröskelvärdet är lägre än 5 miljoner euro. I Sverige är detta tröskelvärde fastställt till 2,5 miljoner euro, vilket innebär att Förordningen under övergångsperioden endast omfattar erbjudanden om gräsrotsfinansiering som understiger detta belopp. Detta är problematiskt ur framförallt två aspekter. Framst kommer det för svenska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster innebära en negativ konkurrenssituation gentemot konkurrerande leverantörer i andra europeiska länder och då framför allt de nordiska länderna som enligt möjligheterna i prospektförordningen implementerat ett högre tröskelvärde för undantag till prospektskyldighet än Sverige. Vidare, om nuvarande ordning kvarstår, kommer det efter övergångsperiodens slut råda oklarhet mellan regelverken om vilket tröskelvärde för undantag till prospektskyldighet som kommer råda i Sverige. Detta skulle vara en ogynnsam situation både för leverantörerna av gräsrotsfinansieringstjänster, investerarna och de finansiella

infrastrukturföretagen i Sverige. Mot bakgrund av ovan föreslås därför att tröskelvärdet för undantag till prospektskyldighet i Sverige snarast utreds och höjs från dagens nivå om 2,5 miljoner euro till nivån 5 miljoner euro, vilket motsvarar tröskelvärdet under vilken Förordningen är tillämplig.

Övrigt

Kostnaderna för tillståndsansökan och anpassningar av verksamheten med anledning av Förordningen och Förslaget väntas överstiga 1 000 000 kronor enligt Förslaget. Därutöver ska en årlig avgift om ca 65 000 kronor erläggas till Finansinspektionen. Detta är väldigt höga belopp, och betydligt högre än för många andra tillståndspliktiga branscher. Någon närmare redovisning av avgifterna framgår inte av Förslaget.

Givet att såväl fintech som crowdfunding är nya branscher med framtiden för sig är det olyckligt om inträdesbarriärerna blir för höga för nya företag enbart på grund av avgifter till Finansinspektionen. Vi önskar därför betona betydelsen av att avgifter och övriga kostnader för att implementera och följa såväl Förordningen som Förslaget hålls till ett absolut minimum.

Ändringarna i övriga lagar får anses vara nödvändiga följdändringar varför vi inte har några särskilda synpunkter i dessa delar. Dock önskar vi belysa att det bör föras ett närmare resonemang angående det s.k. spridningsförbudet i aktiebolagslagen i förhållande till lagregleringen av gräsrotsfinansiering. För det fall tillåtna instrument för gräsrotsfinansieringsändamål endast ska omfatta instrument som emitterats av publika aktiebolag riskerar det att innebära att gräsrotsfinansiering inte kommer att komma det ”vanliga” bolaget till nytta, utan istegsnivån hamnar på 500 000 kronor i eget kapital vilket krävs för ett publikt aktiebolag. Förslaget beskriver crowdfunding som ett viktigt alternativ till traditionella finansieringsformer för att exempelvis validera en affärsidé, vilket riskerar att kraftigt begränsas på grund av spridningsförbudet.

Stockholm den 19:e mars 2021

Jonas Björkman

Verkställande direktör, Tessin Nordic AB (publ)

Ordförande, Crowdfunding Alliance – en arbetsgrupp under Swedish Fintech Association